

BÁO CÁO
Về việc rà soát, thống kê các cơ sở tín ngưỡng tại tỉnh Bình Định

Kính gửi: Bộ Nội vụ

Thực hiện Văn bản số 3148/BNV-TGCP ngày 04/6/2024 của Bộ Nội vụ về việc rà soát, thống kê báo cáo tình hình các cơ sở tín ngưỡng tại địa phương (trừ lễ hội tín ngưỡng và các cơ sở tín ngưỡng là di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh đã được xếp hạng hoặc đã được UBND cấp tỉnh đưa vào danh mục kiểm kê di tích của địa phương); UBND tỉnh Bình Định báo cáo kết quả rà soát, thống kê báo cáo tình hình các cơ sở tín ngưỡng trên địa bàn tỉnh, cụ thể như sau:

1. Thực trạng hoạt động tại các cơ sở tín ngưỡng

1.1. Các loại hình tín ngưỡng

Bình Định là một tỉnh thuộc vùng duyên hải Nam Trung Bộ, nằm trong khu vực nhiệt đới ẩm gió mùa, cấu tạo địa hình của tỉnh tương đối phức tạp, thấp dần từ Tây sang Đông tạo ra các dạng địa hình khác nhau gắn với nền kinh tế đặc trưng từng vùng miền đã hình thành nên nhiều loại hình tín ngưỡng phong phú, đa dạng.

- Tại vùng đồi núi và trung du: Tín ngưỡng thờ đa thần như thần núi, thần đất, thần lúa khá phổ biến, trong đó nổi bật nhất là tín ngưỡng thờ Giàng gắn với các lễ hội của đồng bào miền núi như lễ hội đâm trâu, lễ hội đầu xuân, lễ cúng liên quan đến chu kỳ sản xuất nương rẫy, lễ cúng máng nước hay các lễ nghi liên quan đến một đời người của đồng bào Bana, Chăm, H'rê...

- Tại vùng đồng bằng: Tín ngưỡng thờ cúng ông bà tổ tiên tại các gia đình, dòng họ; thờ thành Hoàng làng gắn với việc cúng Thanh minh tại các đình làng vào dịp tiết Thanh minh hằng năm; thờ những người có công với đất nước, dân tộc như Đền thờ Đức thánh Trần Hưng Đạo, đền Quan Thánh, đền thờ Tây Sơn tam kiệt (Nguyễn Nhạc, Nguyễn Huệ, Nguyễn Lữ)...

Tại vùng ven biển: Ngoài các loại hình tín ngưỡng như dân cư vùng đồng bằng, cư dân vùng ven biển còn có tín ngưỡng thờ Cá ông Nam Hải, gắn với lễ hội cầu ngư, hát chèo bá trạo để cầu mong trời yên, biển lặng, ra khơi đánh bắt được nhiều tôm cá,...

Hàng năm trên địa bàn tỉnh còn có tổ chức một số lễ hội tín ngưỡng như lễ hội cầu ngư của một số bà con ngư dân vùng biển, lễ vía Bà tại xã Nhơn Phong, thị xã An Nhơn (vào ngày 17/01 ÂL); lễ hội Đô thị nước mặn tại xã Phước Quang, huyện Tuy Phước (vào ngày 1, 2/2 ÂL); lễ hội làng rèn Phương Danh, phường Đập Đá, thị xã An Nhơn (12/12ÂL),... các lễ hội này đều được tổ chức theo đúng quy định của pháp luật.

Theo thống kê của 10/11 huyện, thị xã, thành phố¹, hiện nay trên địa bàn tỉnh Bình Định có 1.962 cơ sở tín ngưỡng, cụ thể: 154 đình, 16 đền, 1.282 miếu, 15 am, 347 nhà thờ dòng họ, 25 tượng đài, bia, tháp, 123 cơ sở tín ngưỡng khác, không có cơ sở phủ, cốc, nghề.

1.2. Về đất đai, xây dựng

Tổng diện tích đất sử dụng vào mục tích tín ngưỡng là 527,869.63m², chủ yếu là đất nông nghiệp, đất rừng, đất ở trong các khu dân cư. Diện tích đất của các cơ sở tín ngưỡng tương đối rộng nhưng công trình tín ngưỡng thường nhỏ, hẹp, có nguồn gốc từ lâu đời, chủ yếu do Nhân dân tại địa phương đóng góp kinh phí để xây dựng.

1.3. Về thực trạng hoạt động tín ngưỡng

- Về mô hình quản lý: Hầu hết các cơ sở chưa thực hiện việc bầu cử người đại diện hoặc thành viên ban quản lý cơ sở tín ngưỡng theo quy định tại khoản 3, Điều 11 Luật tín ngưỡng, tôn giáo; tuy nhiên, tại các cơ sở đều cử người đại diện hoặc ban quản lý do nhân dân tự suy cử. Việc đăng ký hoạt động tín ngưỡng theo quy định tại Điều 12 Luật tín ngưỡng, tôn giáo tuy chưa được thực hiện nhưng vào những dịp tổ chức cầu ngư, cúng thanh minh, cúng tổ nghề..., người đại diện hoặc ban quản lý cơ sở tín ngưỡng có báo cáo hoạt động với chính quyền.

- Việc tổ chức nghi lễ: Hoạt động tại cơ sở tín ngưỡng chủ yếu là tổ chức cúng thanh minh, tổ nghề, lễ cầu ngư... vào một ngày cố định trong năm, do bà con xóm, khu vực huy động kinh phí tự nguyện để tổ chức; nghi lễ thờ cúng thực hiện đơn giản theo phong tục tập quán của Nhân dân tại địa phương; các ngày khác cơ sở đóng cửa, không hoạt động;

- Việc quản lý thu chi tài chính: Đối với các cơ sở tín ngưỡng, Nhân dân tự nguyện đóng góp và quản lý nguồn thu, chi tài chính để phục vụ cho các hoạt động tại cơ sở như cúng thanh minh, cúng rằm, mừng một và ngày vía các thần.

2. Về thực trạng các cơ sở thờ tự của tư nhân (tạm gọi là “cơ sở tín ngưỡng tư gia”)

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh Bình Định không có hoạt động tín ngưỡng tại “cơ sở tín ngưỡng tư gia”.

3. Công tác quản lý nhà nước

3.1. Kết quả đạt được

- Thực hiện Nghị định số 107/2020/NĐ-CP của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 24/2014/NĐ-CP ngày 04/4/2014 của Chính phủ quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương; Nghị định số 108/2020/NĐ-CP của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 37/2014/NĐ-CP ngày 05/5/2014 của Chính phủ quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Thông tư số 05/2021/TT-BNV ngày 12/8/2021 của Bộ trưởng Bộ Nội vụ hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn

¹ Còn 01 địa phương chưa có báo cáo là Hoài Nhơn

của Sở Nội vụ thuộc UBND cấp tỉnh và phòng nội vụ thuộc UBND cấp huyện; UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 63/QĐ-UBND ngày 27/10/2021 quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Sở Nội vụ, theo đó quy định Sở Nội vụ có chức năng thực hiện công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng (*không phải là lễ hội tín ngưỡng và các cơ sở tín ngưỡng là di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh*); tạo đầu mối quản lý thống nhất công tác tín ngưỡng từ cấp tỉnh đến cấp cơ sở.

- UBND tỉnh đã ban hành Quy chế phối hợp giữa Sở Nội vụ và Sở Văn hóa và Thể thao trong công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng trên địa bàn tỉnh Bình Định kèm theo Quyết định số 2948/QĐ-UBND ngày 14/7/202; theo đó quy định mục đích, nguyên tắc, phương thức, nội dung và trách nhiệm phối hợp giữa Sở Nội vụ và Sở Văn hóa và Thể thao trong công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng.

- Sở Nội vụ đã kịp thời triển khai thực hiện Văn bản số 254/TGCP-TNTGK ngày 27/02/2023 của Ban Tôn giáo Chính phủ về tăng cường công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng tôn giáo đến UBND các huyện, thị xã, thành phố, chấn chỉnh các hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo lệch chuẩn nhằm đảm bảo công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng được thực hiện xuyên suốt, đúng quy định pháp luật.

3.2. Đánh giá công tác quản lý

Các cấp, các ngành, các địa phương đã tổ chức quán triệt và triển khai thực hiện tốt các quy định pháp luật trong quản lý nhà nước về tín ngưỡng, đảm bảo các hoạt động tín ngưỡng diễn ra thuận tụy, tuân thủ pháp luật nhà nước, phù hợp với nếp sống văn minh, truyền thống và văn hoá, phong tục, tập quán tốt đẹp của dân tộc, của địa phương; không để xảy ra việc lợi dụng tín ngưỡng, lễ hội tín ngưỡng hoạt động mê tín dị đoan, biến tướng, lệch chuẩn xã hội, trục lợi, ngăn chặn kịp thời các hoạt động trái thuần phong mỹ tục, ảnh hưởng đến văn hóa, xã hội và an ninh, trật tự; người dân ở địa phương đã tự suy cử người trông coi, quản lý và báo cáo các hoạt động tại cơ sở tín ngưỡng với chính quyền địa phương như: Cúng thanh minh, cúng tổ nghề (nghề rèn, nghề may...), lễ hội cầu ngư bà con vùng biển, các lễ hội ăn cơm lúa mới, lễ cúng mở kho lúa, lễ cúng mừng nhà mới... của bà con đồng bào dân tộc thiểu số...). Tuy nhiên, các cơ sở chưa bầu ban quản lý hoặc người đại diện, chưa đăng ký hoạt động tín ngưỡng theo quy định của Luật tín ngưỡng, tôn giáo.

Bộ máy làm công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn tỉnh ngày càng củng cố, kiện toàn; nhận thức của các cấp, các ngành và cán bộ làm công tác tôn giáo về quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về công tác tín ngưỡng, tôn giáo ngày càng nâng cao; hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước ngày càng được tăng cường; giải quyết kịp thời các nhu cầu liên quan đến tín ngưỡng; ngăn chặn kịp thời, hiệu quả việc lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để tổ chức các hoạt động làm ảnh hưởng đến an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn.

3.3. Kiến nghị, đề xuất

- Đề nghị Trung ương có chủ trương, chính sách phù hợp với đặc thù hoạt động tín ngưỡng tại địa phương; hướng dẫn cụ thể việc bầu, cử người đại diện hoặc

thành viên ban quản lý, cách thức hoạt động và điều hành của người đại diện hoặc thành viên ban quản lý.

- Thường xuyên cung cấp thông tin và định hướng công tác quản lý kịp thời đối với việc lợi dụng tín ngưỡng có các hành vi trục lợi, chống lại chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

- Quan tâm công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác tín ngưỡng, tôn giáo; định hướng giải quyết đối với các hoạt động phức tạp của tín ngưỡng.

Trên đây là báo cáo kết quả rà soát, thống kê báo cáo tình hình các cơ sở tín ngưỡng trên địa bàn tỉnh, UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo Bộ Nội vụ để theo dõi, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Tôn giáo Chính phủ;
- CT, PCT Lâm Hải Giang;
- Sở Nội vụ;
- Sở Văn hoá và Thể thao;
- CVP UBND tỉnh;
- Ban Tôn giáo;
- Lưu: VT, K2.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lâm Hải Giang

UBND TỈNH BÌNH ĐỊNH

Biểu mẫu 01

THÔNG KÊ TỔNG HỢP CÔNG TRÌNH TÍN NGƯỠNG

(Kèm theo Báo cáo số/BC-UBND ngày tháng năm 2024 của UBND tỉnh)

TT	Loại hình công trình tín ngưỡng	Tổng số	Diện tích đất tín ngưỡng (m2)	Mô hình quản lý, hoạt động tại CSTN (trừ nhà thờ dòng họ)				Công trình tín ngưỡng đã được xếp hạng di tích				CSTN đã được đưa vào danh mục kiểm kê di tích	CSTN chưa được xếp hạng hoặc kiểm kê di tích
				Có người đại diện/Ban quản lý	Chưa có người đại diện/Ban quản lý	Đã đăng ký hoạt động tín ngưỡng	Chưa đăng ký hoạt động tín ngưỡng	Tổng số	Trong đó				
									Cấp tỉnh	Cấp quốc gia	Cấp quốc gia đặc biệt		
1	Đình	154	103,465.90	2	152	11	143	5	5	0	0	2	52
2	Đền	16	8,729.40	6	10	5	11	6	5	1	0	3	3
3	Miếu	1282	334,205.83	169	1113	82	1204	1	1	0	0	60	442
4	Phủ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
5	Am	15	105	1	14	1	14	0	0	0	0		10
6	Cốc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
7	Nghè	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
8	Nhà thờ dòng họ	347	42,257.00	0	0	0	0	0	0	0	0		39
9	Tượng đài, bia, tháp	25	958	4	21	4	21	0	0	0	0	4	2
10	Khác	123	38,148.50	36	87	24	99	4	3	1	0	2	39
	TỔNG CỘNG	1962	527,869.63	218	1397	127	1492	16	14	2	0	71	587

* Số liệu tính đến ngày 05/9/2024

Bình Định, ngày tháng năm 2024

Người lập biểu

UBND TỈNH BÌNH ĐỊNH

Biểu mẫu 02

THÔNG KÊ ĐẤT ĐAI, XÂY DỰNG CÔNG TRÌNH TÍN NGƯỠNG
(Kèm theo Báo cáo số/ ngày tháng.....năm 2024 của UBND tỉnh)

TT	Huyện, thị xã, thành phố	Tổng số cơ sở tín ngưỡng	Tổng diện tích đất sử dụng cho hoạt động tín ngưỡng	Diện tích đất có công trình tín ngưỡng	Diện tích đất nông nghiệp sử dụng cho hoạt động tín ngưỡng	Cơ sở tín ngưỡng đã được cấp GCN QSDĐ	Cơ sở tín ngưỡng chưa được cấp GCN QSDĐ	Cấp công trình xây dựng cơ sở tín ngưỡng				
								Cấp I	Cấp II	Cấp III	Cấp IV	Tạm
1	Huyện Tuy Phước	356	115000.2	37483.6		1	355	0	0	0	351	5
2	Huyện Phù Cát	334		28706	0	0	334					
3	Huyện Phù Mỹ	470	39097			0	470					
4	Huyện Hoài Ân	179	32140.3	9541.7	2699.8	4	175	0	0	2	101	76
5	Huyện Tây Sơn	159	106483.4	106485.5	0	0	159	0	0	0	132	27
6	Huyện Vĩnh Thạnh	5	553.5	553.5	0	3	2	0	0	0	3	2
7	Huyện Vân Canh	6	3410	355	0	1	5				6	
8	Huyện An Lão	0										
9	Thị xã An Nhơn	283	167256	138925	1780	2	281	0	0	0	214	69
10	Thị xã Hoài Nhơn											
11	Thành phố Quy Nhơn	170	63899.13	19431.6	6079.9	8	162	0	0	0	164	6
	TỔNG CỘNG	1962	527839.53	341481.9	10559.7	19	1943	0	0	2	971	185

Bình Định, ngày tháng năm 2024

Người lập biểu

* GCNQSD: Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất.

* Số liệu tính đến ngày 05/9/2024

UBND TỈNH BÌNH ĐỊNH

Biểu mẫu 03

THỐNG KÊ "ĐIỆN THỜ TỰ GIA" HOẠT ĐỘNG TÍN NGƯỠNG CỘNG ĐỒNG
(Kèm theo Báo cáo số/BC-UBND ngày tháng.....năm 2024 của UBND tỉnh)

TT	Huyện, thị xã, thành phố	Tổng số cơ sở	Đối tượng thờ cúng tại cơ sở	Danh xưng hoạt động tín ngưỡng của chủ cơ sở					Loại hình đất của cơ sở	Số lượng cơ sở được xếp hạng di tích (nếu có)
				Thầy cúng, thầy mo	Thầy pháp, pháp sư,	Thầy địa lý, phong thủy	Thanh đồng	Tên gọi khác		
1	Huyện Tuy Phước	0								
2	Huyện Phù Cát	0								
3	Huyện Phù Mỹ	0								
4	Huyện Hoài Ân	0								
5	Huyện Tây Sơn	0								
6	Huyện Vĩnh Thạnh	0								
7	Huyện Vân Canh	0								
8	Huyện An Lão	0								
9	Thị xã An Nhơn	0								
10	Thị xã Hoài Nhơn									
11	Thành phố Quy Nhơn	0								
	TỔNG CỘNG	0								

Bình Định, ngày tháng năm 2024
Người lập biểu

* Số liệu tính đến ngày 05/9/2024

THÔNG KÊ NGƯỜI CHUYÊN HOẠT ĐỘNG TÍN NGƯỠNG

(Kèm theo Báo cáo số/BC-UBND ngày tháng năm 2024 của UBND tỉnh)

TT	Huyện, thị xã, thành phố	Số lượng thủ nhang (thủ đền, thủ từ) tại cơ sở tín ngưỡng	Thanh đồng (tín ngưỡng thờ Mẫu)			Thầy cúng, thầy mo	Thầy pháp, pháp sư,	Thầy địa lý, phong thủy	Tên gọi khác	Ghi chú
			Tổng số	Là nghệ nhân (Nghệ nhân nhân dân/tru tú)	Chưa có Bằng Chứng nhận Nghệ nhân nhân dân/tru tú					
1	Huyện Tuy Phước	0	0			0	0	0		
2	Huyện Phù Cát	0	0			0	0	0		
3	Huyện Phù Mỹ	0	0			0	0	0		
4	Huyện Hoài Ân	0	0			0	0	0		
5	Huyện Tây Sơn	0								
6	Huyện Vĩnh Thạnh	0	0			0	0	0		
7	Huyện Vân Canh	0	0			0	0	0		
8	Huyện An Lão	0	0			0	0	0		
9	Thị xã An Nhơn	0	0			0	0	0		
10	Thị xã Hoài Nhơn									
11	Thành phố Quy Nhơn	0	0			0	0	0		
	TỔNG CỘNG	0	0			0	0	0		

Bình Định, ngày tháng năm 2024

Người lập biểu

* Số liệu tính đến ngày 05/9/2024